***Statws** This is the original version (as it was originally enacted).*

YR ATODLEN

(a gyflwynir gan adran 5)

PWERAU GORFODI

Dehongli

1 (1) Yn yr Atodlen hon—

ystyr "arolygydd" ("*inspector*") yw person a benodir yn arolygydd at ddibenion y Ddeddf hon gan—

(a) cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru, neu

(b) Gweinidogion Cymru.

mae "mangreoedd" ("*premises*") yn cynnwys—

(a) tir, a

(b) unrhyw fan, gan gynnwys yn benodol—

(i) cerbyd, a

(ii) pabell neu strwythur symudol;

ystyr "pŵer mynediad" ("*power of entry*") yw pŵer mynediad a roddir i arolygydd gan—

(a) paragraff 2 (pŵer i fynd i fangreoedd ac eithrio anheddau), neu

(b) gwarant o dan baragraff 3 (gwarant i fynd i annedd).

(2) Yn yr Atodlen hon, mae cyfeiriadau at feddiannydd mangre mewn perthynas â cherbyd yn gyfeiriadau at y person yr ymddengys ei fod yn gyfrifol am y cerbyd; ac mae "heb ei meddiannu" i'w ddehongli yn unol â hynny.

Pŵer i fynd i fangreoedd ac eithrio anheddau

2 (1) Caiff arolygydd fynd i unrhyw fangre os oes gan yr arolygydd seiliau rhesymol dros amau—

(a) bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni yn y fangre, neu

(b) y gall tystiolaeth bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni gael ei chanfod yn y fangre.

(2) Ond nid yw hyn yn gymwys mewn perthynas â mangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd.

Gwarant i fynd i annedd

3 (1) Ni chaniateir i arolygydd fynd i unrhyw fangre a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf fel annedd oni bai—

(a) bod meddiannydd y fangre neu berson arall yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre yn rhoi cydsyniad, neu

(b) bod ynad heddwch wedi dyroddi, ar gais gan arolygydd, gwarant sy'n awdurdodi'r arolygydd i fynd i'r fangre.

(2) Caiff ynad heddwch ddyroddi gwarant os yw wedi ei fodloni ar sail gwybodaeth ysgrifenedig a dyngir ar lw—

(a) bod seiliau rhesymol dros amau—

(i) bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni yn y fangre, neu

***Statws** This is the original version (as it was originally enacted).*

(ii) y gall tystiolaeth bod trosedd o dan adran 1 yn cael ei chyflawni, wedi ei chyflawni neu ar fin cael ei chyflawni gael ei chanfod yn y fangre; a

(b) bod unrhyw un neu ragor o amodau 1, 2, 3 neu 4 wedi eu bodloni.

(3) Amod 1 yw—

(a) bod gofyn am fynd i'r fangre wedi cael ei wrthod neu'n debygol o gael ei wrthod, a

(b) bod hysbysiad o'r bwriad i wneud cais am warant wedi ei roi i feddiannydd y fangre neu i berson yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre.

(4) Amod 2 yw y gallai gofyn am fynd i'r fangre neu roi hysbysiad o fwriad i wneud cais am warant o dan y paragraff hwn drechu diben mynd i'r fangre.

(5) Amod 3 yw bod y fangre heb ei meddiannu.

(6) Amod 4 yw—

(a) bod meddiannydd y fangre yn absennol dros dro, a

(b) y gallai aros i'r meddiannydd ddychwelyd drechu diben mynd i'r fangre.

4 Mae gwarant a ddyroddir o dan baragraff 3—

(a) yn awdurdodi mynd i'r fangre ar un achlysur;

(b) yn gorfod cael ei gweithredu o fewn cyfnod o 28 o ddiwrnodau sy'n dechrau ar y dyddiad y'i dyroddir.

Mynd i fangre

5 (1) Rhaid i arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad, os gofynnir iddo gan berson yn y fangre—

(a) dangos tystiolaeth o fanylion adnabod yr arolygydd, a

(b) amlinellu at ba ddiben yr arferir y pŵer.

(2) Pan fo arolygydd yn mynd i fangre o dan warant a ddyroddir o dan baragraff 3, rhaid i'r arolygydd hefyd—

(a) os gofynnir iddo gan berson yn y fangre, ddangos copi o'r warant, a

(b) os gofynnir iddo gan y meddiannydd neu berson yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre, roi copi o'r warant i'r person hwnnw.

(3) Os nad yw'r meddiannydd na pherson yr ymddengys i'r arolygydd ei fod yn gyfrifol am y fangre yn bresennol—

(a) rhaid i'r arolygydd adael copi o'r warant mewn man amlwg yn y fangre, a

(b) wrth adael y fangre, rhaid i'r arolygydd ei gadael wedi ei diogelu rhag mynediad anawdurdodedig yr un mor effeithiol ag yr oedd pan aeth yr arolygydd iddi.

6 Rhaid i arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad wneud hynny ar adeg resymol oni bai yr ymddengys i'r arolygydd y byddai mynd i'r fangre ar adeg resymol yn llesteirio diben mynd i'r fangre.

7 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad ddefnyddio grym rhesymol i fynd i'r fangre os yw'n angenrheidiol.

8 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad—

(a) mynd ag unrhyw bersonau eraill i'r fangre gydag ef yr ymddengys i'r arolygydd ei bod yn briodol mynd â hwy, a
(b) mynd ag unrhyw gyfarpar a deunyddiau i'r fangre gydag ef yr ymddengys i'r arolygydd eu bod yn briodol mynd â hwy.

Pwerau arolygu etc.

9 Caiff arolygydd sy'n arfer pŵer mynediad—
(a) chwilio'r fangre;
(b) archwilio, mesur neu brofi unrhyw beth a ganfyddir yn y fangre, gan gynnwys anifail;
(c) holi unrhyw berson yn y fangre;
(d) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson yn y fangre roi unrhyw gymorth i'r arolygydd sy'n rhesymol ofynnol ganddo;
(e) cymryd sampl, gan gynnwys cymryd sampl o anifail;
(f) marcio anifail a ganfyddir yn y fangre at ddibenion adnabod;
(g) tynnu ffotograff o unrhyw beth a ganfyddir yn y fangre, neu ei recordio ar ffurf fideo, gan gynnwys anifail;
(h) ei gwneud yn ofynnol i unrhyw berson yn y fangre gyflwyno unrhyw ddogfen neu gofnod ar ba ffurf bynnag y'i cedwir sydd ym meddiant y person neu o dan ei reolaeth;
(i) cymryd copïau o unrhyw ddogfen neu gofnod a ganfyddir yn y fangre ar ba ffurf bynnag y'i cedwir, neu gymryd darnau o'r ddogfen neu'r cofnod;
(j) ei gwneud yn ofynnol i wybodaeth sy'n cael ei storio ar ffurf electronig ac sy'n hygyrch o'r fangre gael ei chyflwyno ar ffurf y gellir mynd ymaith â hi ac ar ffurf weladwy a darllenadwy, neu ar ffurf y gellir cyflwyno'r wybodaeth ar ffurf weladwy a darllenadwy yn rhwydd ohoni;
(k) ymafael yn unrhyw eitem, ac eithrio anifail, a ganfyddir yn y fangre ac y mae'r arolygydd yn credu yn rhesymol ei bod yn dystiolaeth o gyflawni trosedd o dan adran 1.

10 Caiff person yr eir ag ef i'r fangre o dan baragraff 8(a) arfer unrhyw bŵer a roddir i arolygydd gan baragraff 9 os yw'r person o dan oruchwyliaeth yr arolygydd.

Pŵer ymafael: atodol

11 (1) Caniateir cadw unrhyw eitem yr ymafaelir ynddi o dan baragraff 9(k) am gyhyd ag y bo angen.

(2) Rhaid i berson sy'n ymafael yn unrhyw beth o dan baragraff 9(k)—
(a) cadw cofnod o'r eitem yr ymafaelwyd ynddi, a
(b) darparu cofnod o'r eitem yr ymafaelwyd ynddi os gofynnir iddo wneud hynny gan berson a oedd yn meddiannu'r fangre ar yr adeg yr ymafaelwyd yn yr eitem, neu a oedd â'r eitem yn ei feddiant neu o dan ei reolaeth yn union cyn yr ymafaelwyd ynddi.

(3) Nid yw paragraff 9(k) yn cynnwys pŵer i ymafael yn unrhyw eitem y gellid cynnal hawliad am fraint broffesiynol gyfreithiol yn ei chylch mewn achosion cyfreithiol.

Rhwystro etc.

12 (1) Mae person yn cyflawni trosedd—

(a) os yw'r person heb esgus rhesymol yn methu â chydymffurfio â gofyniad am gymorth a wnaed yn rhesymol o dan baragraff 9(d);

(b) os yw'r person yn rhwystro yn fwriadol berson arall wrth iddo arfer swyddogaeth o dan yr Atodlen hon.

(2) Mae person sy'n euog o drosedd o dan yr adran hon yn agored ar euogfarn ddiannod i ddirwy.

Atebolrwydd arolygwyr

13 (1) Nid yw arolygydd yn atebol mewn unrhyw achosion sifil neu droseddol am unrhyw beth a wneir wrth honni cyflawni swyddogaethau'r arolygydd o dan yr Atodlen hon os yw'r llys wedi ei fodloni y cyflawnwyd y weithred yn ddidwyll a bod seiliau rhesymol dros ei chyflawni.

(2) Mae is-baragraff (1) yn gymwys i unrhyw berson y mae arolygydd yn mynd ag ef i fangre o dan baragraff 8(a) fel y mae'n gymwys i arolygydd os yw'r person o dan oruchwyliaeth yr arolygydd.